



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 570/2025-46

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Dudíša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného Advokátska kancelária LYSO & PARTNERS spol. s r.o., Námestie sv. Michala 30/27, Hlohovec, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 4T/43/2014 a Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 6To/85/2025 takto

### r o z h o d o l :

- Postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 4T/43/2014 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie **4 000 eur**, ktoré **j e** Okresný súd Trnava **p o v i n n ý** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Okresný súd Trnava **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia **771,68 eur** a zaplatiť ich na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšných častiach ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

### O d ô v o d n e n i e :

#### I.

#### Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 570/2025-14 z 22. októbra 2025 ústavný súd vyhovel žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní vedenom pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2487/2025. Zároveň prijal na ďalšie konanie jeho ústavnú sťažnosť, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4T/43/2014 a krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6To/85/2025. Sťažovateľ žiada, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie vo výške 15 000 eur. Zároveň žiada, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať bez zbytočných prieťahov v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 6To/85/2025.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej doplnenia vykonaného ustanoveným právnym zástupcom a z príloh k nim pripojených vyplýva, že na základe obžaloby podanej 10. júna 2014 sa na okresnom súde pod sp. zn. 4T/43/2014 proti sťažovateľovi vedie trestné stíhanie pre spáchanie viacerých trestných činov krádeže a lúpeže spolupáchateľstvom. Okresný súd rozhodol rozsudkom z 28. novembra 2024, proti ktorému sa odvolali viacerí obžalovaní aj prokurátor. Odvolacie konanie bolo na krajskom súde vedené pod sp. zn. 6To/85/2025, pričom z vyjadrení konajúcich súdov vyplýva, že krajský súd rozsudkom z 11. novembra 2025 rozsudok okresného súdu vo vzťahu k sťažovateľovi zrušil vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a sám vo veci rozhodol.

3. Sťažnostná argumentácia je založená na tvrdenom porušení označených práv zbytočnými prieťahmi súdov konajúcich v trestnej veci sťažovateľa, ktorý poukázal na celkovú dĺžku konania, ktoré od podania obžaloby predstavuje dobu viac ako 11 rokov. Z hľadiska spravodlivosti nemožno tak dlho trvajúcu právnu neistotu nijako ospravedlniť a na tom nemôže zmeniť nič ani fakt, že sa vec momentálne nachádza v stave odvolacieho konania. Predmetom konania je trestné konanie vedené proti viacerým spoluobžalovaným pre trestné činy krádeže a lúpeže spolupáchateľstvom. Podľa sťažovateľa ide o bežné trestné činy, ktoré patria k štandardnej agende všeobecných súdov. Rozhodovanie v napadnutom konaní môže predstavovať určitý stupeň skutkovej zložitosti vzhľadom na to, že v konaní vystupuje 6 obžalovaných. Neospravedlňuje však doterajší priebeh a celkovú dĺžku trestného konania. Sťažovateľ je toho názoru, že aj keď okresný súd vykonával úkony, tieto boli vykonávané najmä na účely realizácie hlavného pojednávania a zabezpečenia účasti účastníkov konania a nesmerovali k meritórnemu rozhodnutiu vo veci.

## II.

### Vyjadrenie okresného súdu a vyjadrenie krajského súdu

4. Predseda okresného súdu vo svojom písomnom stanovisku zrekapituloval priebeh napadnutého konania a osobitne poukázal na to, že krajský súd rozsudkom z 11. novembra 2025 rozsudok okresného súdu vo vzťahu k sťažovateľovi zrušil vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a sám vo veci rozhodol, čím možno vec považovať za právoplatne skončenú. Vzhľadom na početnosť trestných činov, druhy trestných činov, jednotlivé kvalifikované skutkové podstaty trestných činov vrátane tzv. organizovanej skupiny, ako aj s poukazom na skutkový stav možno považovať trestnú vec za právne zložitú. Vzhľadom na početnosť a druh dôkazov ide o skutkovo rozsiahlu a zložitú vec. Predseda okresného súdu taktiež poukázal na to, že počas konania došlo k štyrom zmenám senátu, pričom pri každej zmene senátu sa muselo hlavné pojednávanie vykonať znova, pretože niektorí z obžalovaných (pri poslednej zmene senátu aj sťažovateľ, pozn.) nesúhlasili so zmenou zloženia senátu, čo malo významný vplyv na celkovú dĺžku konania. Okresný súd vykonával jednotlivé procesné úkony v súlade s procesnými predpismi a v primeraných lehotách. Doba

od doručenia obžaloby dosiaľ je dlhá, ale podľa názoru predsedu okresného súdu sa vec vzhľadom na skutkový stav v kratšej dobe skončiť nedala. V doterajšom postupe zákonných sudcov a súdu predseda okresného súdu nezistil subjektívne ani objektívne prieťahy v konaní, súd vo veci konal v rámci svojich možností, vykonával úkony s vynaložením úsilia vec rozhodnúť, relatívne dlhšia doba trvania veci je spôsobená objektívnymi skutočnosťami a tiež množstvom vybavovaných vecí s tým, že okresný súd bol dlhodobo personálne poddimenzovaný. Dĺžka konania je teda spôsobená objektívnym stavom, čo nie je možné pripísať na vrub okresnému súdu. Ústavnú sťažnosť považuje za nedôvodnú a požadované finančné zadost'učinenie za neprimerane vysoké.

5. Podpredsedníčka krajského súdu poukázala na písomné stanovisko sudcu spravodajcu, ktorý dal do pozornosti celkovú dĺžku odvolacieho konania, ktoré od predloženia veci krajskému súdu (7. júla 2025) do rozhodnutia vo veci (11. novembra 2025) predstavovalo dobu 4 mesiacov, ktorú s prihliadnutím na rozsiahlosť veci a čerpanie dovolenky považuje za primeranú dobu. Tejto trestnej veci bola venovaná osobitná pozornosť v podstate na úrovni väzobných vecí, ktoré sudca spravodajca musel riešiť popri bežnej agende prednostne a urýchlene.

6. Ústavný súd nepovažoval za účelné vyzývať sťažovateľa na zaujatie stanoviska k vyjadreniam, keďže ich obsah nevedol k pochybnostiam o potrebe vyhovieť ústavnej sťažnosti v jej esenciálnej podstate (porušenie označených práv).

### III.

#### Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote je založená na nekonaní, resp. neefektívnej činnosti konajúcich súdov v napadnutom trestnom konaní ako celku.

8. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť. Pri posudzovaní ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote ústavný súd vychádza z toho, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý ho nastoľuje.

9. V trestných veciach je cieľom čl. 6 ods. 1 dohovoru zabezpečiť to, aby obvinená osoba nebola príliš dlho obvinená a aby sa o tomto obvinení rozhodlo (Wemhoff proti Nemecku z 27. 6. 1968, sťažnosť č. 2122/64, bod 18). Toto právo je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Podmieňuje priamo spravodlivý charakter konania tým, že zabráňuje strate dôkazov alebo oslabeniu ich dôkaznej hodnoty. Bráni tiež tomu, aby obvinený bol príliš dlho vystavený zásahom do svojich práv a slobôd a neistote o svojom osude. Posudzované obdobie začína v zásade vtedy, keď je osoba obvinená (Neumeister proti Rakúsku z 27. 6. 1968, sťažnosť č. 1936/63, bod 18), ale, zohľadňujúc

okolnosti prípadu, môže začať aj skôr, napr. zadržaním (už citovaný Wemhoff, bod 19), a končí oslobodením alebo odsúdením (už citovaný Wemhoff, bod 18, König proti Spolkovej republike Nemecko z 28. 6. 1978, séria A, § 98). Osobitne z dôvodu predmetu trestného konania, ktorým je rozhodovanie o trestnoprávnej zodpovednosti sťažovateľa, sa primeraná lehota na konanie v trestných veciach v dôsledku mimoriadne citeľného zásahu do sféry osobných práv a slobôd, ktorý je s priebehom trestného procesu spojený, musí posudzovať prísnejšie (Bagetta proti Taliansku z 25. 6. 1987, II. ÚS 32/03, III. ÚS 411/2021).

10. Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť aj v trestnom konaní taký procesný postup, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty strán (III. ÚS 233/2021, III. ÚS 411/2021). Táto povinnosť súdu je implicitne obsiahnutá aj v § 1 a § 2 ods. 7 Trestného poriadku. Podľa § 247 ods. 5 Trestného poriadku pri nariadení hlavného pojednávania urobí predseda senátu všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie jeho riadneho priebehu a na to, aby vec bolo možné prejednať a rozhodnúť bez jej odročenia.

11. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESĽP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

12. Ústavný súd už v minulosti posudzoval napadnuté konanie v kontexte označených práv a zbytočných priet'ahov okresného súdu, a to na základe ústavnej sťažnosti iného obžalovaného. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, ústavný súd poukazuje na svoje právne závery vyslovené v náleze č. k. II. ÚS 139/2024-26 z 10. septembra 2024, ktoré sú aplikovateľné aj pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti sťažovateľa.

13. Pri hodnotení správania sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že jeho procesná aktivita nemala výraznejší vplyv na dĺžku napadnutého trestného konania.

14. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup konajúcich súdov. Pri hodnotení postupu okresného súdu ústavný súd už na úvod konštatuje, že už samotná skutočnosť, že vec bola vo vzťahu k sťažovateľovi právoplatne skončená až po viac ako jedenástich rokoch od podania obžaloby, nie je zlučiteľná s obsahom označených práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta vo svojej ústavnej sťažnosti, a je dostačujúca na vyslovenie ich porušenia.

15. Bez potreby detailného rozboru postupu okresného súdu ústavný súd opätovne odkazuje na závery uvedené v náleze č. k. II. ÚS 139/2024-26 z 10. septembra 2024, kde identifikoval existenciu zbytočných priet'ahov zo strany okresného súdu, ktoré boli spôsobené jeho nečinnosťou, ako aj neefektívnym postupom a mali za následok porušenie označených práv iného obžalovaného. V období po právoplatnosti predmetného nálezu, teda od 20. septembra 2024, bol vo veci vyhlásený 28. novembra 2024 meritórny rozsudok. Vzhľadom na podané odvolania procesné úkony okresného súdu následne spočívali výlučne v príprave na predloženie spisu odvolaciemu súdu, ktorý mu bol

napokon predložený 7. júla 2025. Následná existencia rozhodnutia krajského súdu z 11. novembra 2025, ktorým zrušil rozsudok okresného súdu vo vzťahu k sťažovateľovi a vo veci sám rozhodol, je taktiež prejavom neefektívnosti v postupe okresného súdu, ktorú ústavný súd nemohol ignorovať.

16. Vzhľadom na celkovú dĺžku napadnutého konania poznačenú zbytočnými priet'ahmi zo strany okresného súdu ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

17. Na margo postupu krajského súdu ústavný súd uvádza, že dĺžka odvolacieho konania, ktorá predstavovala dobu 4 mesiacov, bola primeraná a súladná s obsahom označených práv. Uvedenej časti ústavnej sťažnosti preto ústavný súd nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

18. Keďže v napadnutom konaní bolo medzičasom právoplatne rozhodnuté, ústavný súd uvedenej časti ústavnej sťažnosti taktiež nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

#### **IV.**

#### **Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia**

19. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04, IV. ÚS 302/2020). Ústavný súd konštatuje, že v uvedenej veci prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Ústavný súd považoval v okolnostiach danej veci za primerané priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške rovnakej ako pri inom spoluobžalovanom v tej istej veci, a to aj vzhľadom na skutočnosť, že okresný súd po právoplatnosti skoršieho nálezu v krátkom čase rozhodol. Priznané finančné zadosťučinenie je okresný súd povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (bod 2 výroku nálezu). V prevyšujúcej časti požadovaného finančného zadosťučinenia ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

#### **V.**

#### **Trovy konania**

20. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 771,68 eur v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie doplnenia ústavnej sťažnosti) vykonané v roku 2025 podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2025 v sume 371 eur (1/4 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2025 v sume 14,84 eur (podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Celková suma trov konania tak predstavuje sumu 771,68 eur. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 4. decembra 2025**

**Ladislav Duditš**  
**predseda senátu**